ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ӨВ Агро гурил тэжээлийн үйлдвэрийн 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ӨВА-2023/16/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас: www.audit.mn

Өвөрхангай аймаг, Арвайхээр сум

2023 он

Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал

Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Гансүх

Утас: 70323833 Цахим хаяг: gansukh.audit@gmail.com

Ахлах аудитор: Б.Нарантуяа

Утас: 70323108 Цахим хаяг: bnaraa701@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг.**Хараат бус аудиторын дүгнэлт**

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2023. 03. 10 № 125

танай ____________-ны №_____________-т

ӨВ АГРО ГУРИЛ ТЭЖЭЭЛИЙН
ҮЙЛДВЭРИЙН ЗАХИРАЛ Р.НАМГИЛРАГЧАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Өвөрхангай аймгийн ӨВ Агро гурил тэжээлийн үйлдвэрийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

ӨВ Агро гурил тэжээлийн үйлдвэрийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон зүйл

Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэн. Тухайн байгууллагын хувьд тус хуулийн 4- дүгээр зүйлийн 4.2.3.хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа, арга хэмжээ нь хамгийн бага зардлаар хамгийн өндөр үр дүнг хангахад чиглэсэн байх.

Байгууллагын үйл ажиллагааг өөрийн орлогоороо зарлагаа нөхөн ашигтай ажиллахаар зохион байгуулагдсан. Тайлант онд 243374.0 мянган төгрөгийн борлуулалт хийж 73420.5 мянган төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 12-р сарын 02-ны өдрийн 15/07 тоот тогтоолоор балансаас баланс нийт 141843.4 мянган төгрөгийн үнэ бүхий хөрөнгийг балансаас балансд шилжүүлсэн. Хөдөө аж ахуйг дэмжих сангаас 1523.2- маркийн трактор 156512.2 мянган төгрөгөөр авч Аймгийн засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 47995.0 мянган төгрөгийг төлсөн ба үлдэх 108018.2 мянган төгрөгийн өглөгтэй байна. Аймгийн Засаг даргын 2022 оны 5-р сарын 23-ны өдрийн А/264 тоот захирамжаар балансаас балансд 500.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий мотоцикл орлогдсон байна. Бусад мэдээллийн талаар онцлог анхаарал татсан зүйлгүй байна.

015030680

D:\New Volume\2023 on\Bichig khereg\A4

Бусад асуудлын хэсэг

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гараагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдүүдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

D:\New Volume\2023 on\Bichig khereg\A4

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Үзүүлэлт	....оны 12-р сарын	....оны 12-р сарын
ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
Эргэлтийн хөрөнгө	0.00	0.00
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	13,964,792.00	5,193,800.00
Дансны авлага	61,764,000.00	28,529,600.00
Татвар, НДШ-ийн авлага	0.00	0.00
Бусад авлага	0.00	0.00
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	0.00	0.00
Бараа материал	87,428,392.39	37,839,802.00
Урьдчилж төлсөн зардал тооцоо	0.00	0.00
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	0.00	0.00
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй	0.00	0.00
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	163,157,184.39	71,563,202.00
Эргэлтийн бус хөрөнгө	0.00	0.00
Үндсэн хөрөнгө	92,593,664.75	556,032,418.89
Биет бус хөрөнгө	0.00	350,534,147.95
Биологийн хөрөнгө	0.00	0.00
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	0.00	0.00
Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө	0.00	0.00
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	0.00	0.00
Хөрөнгө орлуулалтын зориулалттай үл	0.00	0.00
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө	0.00	0.00
...	92,593,664.75	906,566,566.84
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	255,750,849.14	978,129,768.84
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	0.00	0.00
ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
Богино хугацаат өр төлбөр	0.00	0.00
Дансны өглөг	78,799,080.00	78,799,080.00
Цалингийн өглөг	0.00	0.00
Татварын өр	205,643.00	205,643.00
НДШ-ийн өглөг	0.00	0.00
Богино хугацаат зээл	0.00	0.00
Хүүний өглөг	0.00	0.00
Ногдол ашгийн өглөг	0.00	0.00
Урьдчилж орсон орлого	0.00	0.00
Нөөц / өр төлбөр /	0.00	0.00
Бусад богино хугацаат өр төлбөр	0.00	108,018,188.00
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй	0.00	0.00
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	79,004,723.00	187,022,911.00
Урт хугацаат өр төлбөр	0.00	0.00
Урт хугацаат зээл	0.00	0.00
Нөөц / өр төлбөр/	0.00	0.00
Хойшлогдсон татварын өр	0.00	0.00
Бусад урт хугацаат өр төлбөр	0.00	0.00
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	0.00	0.00
Өр төлбөрийн нийт дүн	79,004,723.00	187,022,911.00
Эздийн өмч	0.00	0.00
Төрийн өмч	20,060,000.00	707,841,295.10
Хувийн өмч	0.00	0.00
Хувьцаат өр төлбөр	0.00	0.00
Халаасны хувьцаа	0.00	0.00
Нэмж төлөгдсөн капитал	0.00	0.00
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.00	0.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	0.00	0.00
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	0.00	0.00
Хуримтлагдсан ашиг	156,686,126.14	83,265,562.74
Эздийн өмчийн дүн	176,746,126.14	791,106,857.84
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ	255,750,849.14	978,129,768.84

.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Борлуулалтын орлого (цэвэр)	**151,392,000.00**	**243,374,032.00**
Борлуулалтын өртөг	130,827,730.86	212,874,006.39
Нийт ашиг (алдагдал)	**20,564,269.14**	**30,500,025.61**
Түрээсийн орлого		
Хүүгийн орлого		
Ногдол ашгийн орлого		
Эрхийн шимтгэлийн орлого		
Бусад орлого	136,370,640.00	
Борлуулалт, маркетингийн зардал	10,000.00	
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	33,140.00	53,281,613.01
Санхүүгийн зардал		1,238,976.00
Бусад зардал		49,400,000.00
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)		
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
Хөрөнгө оруулалт борлуулсанаас үүссэн олз (гарз)		
Бусад ашиг (алдагдал)		
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	**156,891,769.14**	**-73,420,563.40**
Орлогын татварын зардал	205,643.00	
Татварын дараах ашиг (алдагдал)	**156,686,126.14**	**-73,420,563.40**
Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (		
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	**156,686,126.14**	**-73,420,563.40**
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэлийн зөрүү		
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
Бусад олз (гарз)		
Орлогын нийт дүн	**156,686,126.14**	**-73,420,563.40**

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Өмч	Халаасны хувьцаа	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Залруулсан үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	156,686,126.14	156,686,126.14
Өмчид гаргасан өөрчлөлт	20,060,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,060,000.00
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	20,060,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	156,686,126.14	176,746,126.14
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Залруулсан үлдэгдэл	20,060,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	156,686,126.14	176,746,126.14
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-73,420,563.40	-73,420,563.40
Өмчид гаргасан өөрчлөлт	687,781,295.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	687,781,295.10
Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	707,841,295.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	83,265,562.74	791,106,857.84

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Үзүүлэлт	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	225,998,640.00	156,413,400.00
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсэний орлого	89,628,000.00	156,413,400.00
Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	0.00	0.00
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	0.00	0.00
Буцаан авсан албан татвар	0.00	0.00
Татаас, санхүүжилтийн орлого	136,348,640.00	0.00
Бусад мөнгөн орлого	22,000.00	0.00
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	212,033,848.00	164,524,392.00
Ажиллагчдад төлсөн	27,962,238.00	38,217,894.00
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	8,557,894.00	11,732,231.00
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	173,086,640.00	110,910,876.00
Ашиглалтын зардалд төлсөн	0.00	0.00
Түлш, шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд	0.00	0.00
Хүүний төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
Татварын байгууллагад төлсөн	2,383,936.00	2,424,415.00
Даатгалын төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
Бусад мөнгөн зарлага	43,140.00	1,238,976.00
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний	**13,964,792.00**	**-8,110,992.00**
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн		
Мөнгөн орлогын дүн (+)		
Үндсэн хөрөнгө борлуулсаны орлого	0.00	0.00
Биет бус хөрөнгө борлуулсаны орлого	0.00	0.00
Хөрөнгө оруулалт борлуулсаны орлого	0.00	0.00
Бусад урт хугацаат хөрөнгө боруулсаны орлого	0.00	0.00
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан	0.00	0.00
Хүлээн авсан хүүний орлого	0.00	0.00
Хүлээн авсан ногдол ашиг	0.00	0.00
Мөнгөн зарлагын дүн (-)		660,000.00
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	660,000.00
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	0.00
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	0.00	0.00
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр	**0.00**	**-660,000.00**
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	0.00
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн	0.00	0.00
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас	0.00	0.00
Төрөл бүрийн хандив	0.00	0.00
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	0.00	0.00
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	0.00	0.00
Хувьцаа буцаан худалдаж төлсөн	0.00	0.00
Төлсөн ногдол ашиг	0.00	0.00
Валютын ханшийн зөрүү		
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн	**0.00**	**0.00**
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	**13,964,792.00**	**-8,770,992.00**
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	**0.00**	**13,964,792.00**
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	**13,964,792.00**	**5,193,800.00**

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ:

Ажлын хөлснөөс ХХОАТ суутгаагүй орхигдуулсан , шилэн дансны мэдээлэл дутуу байршуулсан, анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээ хийсэн зэрэг зөрчил илэрсэн.

Аудитаар нийт 41.5 сая төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 1.0 сая төгрөгийн 1 акт, 1.5 сая төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 38.8 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган –төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ӨВ Агро гурил тэжээлийн үйлдвэр	3	41513.2	1	1089.9	2	1555.0	1	38869.3				
Дүн	3	41513.2	1	1089.9	2	1555.0	1	38868.3				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Байгууллагйн нэр	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
			Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
		Аудитад хамрагдах	Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**
1	ӨВ Агро гурил тэжээлийн үйлдвэр	1	1			1			
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			